

**ПРАВИЛА ЗА ОЦЕНКА
НА ПОРТФЕЙЛА И ЗА
ОПРЕДЕЛЯНЕ
НА НЕТНАТА СТОЙНОСТ
НА АКТИВИТЕ НА
ДОГОВОРЕН ФОНД
ТЕКСИМ БЪЛГАРИЯ**

УД “Тексим Асет Мениджмънт” ЕАД е лицензирано управляващо дружество, което организира и управлява Договорен фонд “ТЕКСИМ БЪЛГАРИЯ”, съгласно разрешение на Комисията за финансов надзор за организиране и управление на фонда № 1029-ДФ от 17.10.2006 г.

Тези правила уреждат принципите и методите за оценка на активите, пасивите, изчисляване на нетната стойност на активите на Договорен фонд “ТЕКСИМ БЪЛГАРИЯ”, принципите и методите за избягване на конфликт на интереси и за осигуряване на защита срещу разкриването на вътрешна информация.

С настоящите правила се уреждат процедурата и организацията на изчисляване на нетната стойност на активите за целите на:

1. определяне на нетната стойност на активите на един дял, определяне на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда;
2. спазване на инвестиционната политика, ограниченията за инвестиране и разпределението на активите в портфейла, както и изискванията за поддържане и управление на ликвидността и структурата на активите и пасивите на договорния фонд;
3. спазване на разпоредбите на ЗДКИСДПКИ, подзаконовите актове по прилагането му и всички други законови изисквания.

Основните принципи при оценка на активите на договорен фонд “ТЕКСИМ БЪЛГАРИЯ” са:

- **(Изм. и доп. 10.02.2017 г.)** Оценката на активите на договорния фонд се извършва съгласно Международните Счетоводни Стандарти по §1, т.8 от Допълнителните Разпоредби от Закона за счетоводството.
- **(Изм. и доп. 22.06.2012г.)** Оценката на активи на договорния фонд, наричана по-нататък "справедливата стойност", се извършва за всяка ценна книга, финансов инструмент и друг актив, включително и за първоначално признатите към датата на оценката.
- Финансовите инструменти се вписват, съответно отписват от баланса на Фонда и започват да се оценят от датата на сделката.
- **(Изм. и доп. 06.12.2017г.)** При първоначално придобиване (признаване) на актив оценката се извършва по цена на неговото придобиване, която не включва разходите по осъществяване на сделката.
- **(Изм. и доп. 06.12.2017г.)** При последващо оценяване на актив оценката се извършва по справедлива стойност и по съответния ред и начин, определен в настоящите правила.

Справедливата стойност на финансовите инструменти от портфейла на схемата, при неактивен пазар, се определя като се използват техники за оценяване, които включват използване на цени от скорошни и справедливи пазарни сделки между информирани и желаещи страни, справка за текущата справедлива стойност на друг актив, който е в значителна степен еквивалентен, и общоприети методи.

Методи за оценка на активите на договорен фонд “ТЕКСИМ БЪЛГАРИЯ”

В стойността на активите се включва стойността на всеки един от притежаваните от Фонда активи по баланса към датата на изготвянето на оценката. Тяхната стойност се изчислява, както следва:

1. Справедлива стойност на ценни книжа и инструменти на паричния пазар, емитирани от Република България в страната, търгувани на места за търговия при активен пазар, се определя въз основа на средноаритметична от цените "купува" за последния работен ден, обявени от не по-малко от двама първични дилъри на държавни ценни книжа.

1.1. В случай, че цената е изчислена на основата на представени брутни цени от първичните дилъри, тя се използва пряко за преоценка. При условие, че цената е чиста, на основата на лихвените характеристики по периодичност и равнище на лихвените купони, тя се преобразува в брутна и след това се използва за преоценка.

2. При невъзможност да се приложи т. 1 се прилагат последователно:

2.1. В случай, че няма сключени сделки в деня на оценката, се определя цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично от места за търговия за най-близкия работен ден от 30-дневния период, предхождащ деня на оценката.

2.2. В случаите, когато не се провежда търговия на места за търговия в работни за страната дни, се взема цената на затваряне за деня на последната търговска сесия, предхождащ деня на оценката. В случаи че няма сключени сделки в деня на последната търговска сесия, предхождащ деня на оценката, цената се определя по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично от места за търговия за най-близкия ден от 30-дневния период, предхождащ деня на оценката, като се отчита и натрупаната лихва за периода.

2.3 При невъзможност да се приложи т. 2.1. и 2.2. се използва методът на дисконтираните парични потоци. Като основа за изчисленията се използват цените на последните издадени емисии със съответен матуритет, които първичните дилъри са задължени да котират. Тези най-нови емисии със съответен матуритет по-нататък са наричани за краткост "основни емисии". Емисията, чиято цена трябва да бъде определена се наричана "търсената емисия".

За целта на изчисленията цените на основните емисии се изчисляват по реда на т. 1.

Изчислението на цените на съответните емисии чрез метода на линейна интерполация преминава през следните етапи:

а) На основата на осреднени цени на основните емисии се формира крива на дохода;
б) В зависимост от остатъчния срок до падежа на търсената емисия се определя местоположението ѝ спрямо най-близката предхождаща и най-близката следваща по срок основни емисии;

в) Определя се разликата (в дни) между срока до падежа на двете основни емисии, както и разликата в дохода им до падежа;

г) Изчислява се множител, като разликата в дохода до падежа се разделя на разликата в дните до падежа;

д) Определя се разликата в дните до падежа на търсената емисия и предхождащата я основна емисия;

е) Получената разлика се умножава с множителя от предходната стъпка, за да се изчисли разликата в дохода до падежа на търсената и основната емисия;

ж) Доходът до падежа на търсената емисия се получава, като изчислената в предходната стъпка разлика в доходите се добави към доходността на основната емисия, предхождаща търсената;

з) На основата на получения доход до падежа на търсената емисия се изчислява брутната ѝ цена чрез използване на следната формула:

$$P = \sum_{i=1}^N \frac{C/n}{(1+r/n)^{i-1+w}} + \frac{F}{(1+r/n)^{i-1+w}}$$

Където:

P – цената на ценната книга

F – главницата на ценната книга

C – годишният купон на облигацията

n – брой лихвени плащания за година

N – общ брой на лихвените плащания

r – процент на дисконтиране (равен на дохода до падежа)

i – пореден номер на лихвеното плащане

$$w = \frac{\text{дни до следващото лихвено плащане}}{\text{общ брой дни между две лихвени плащания}}$$

Изчислената по формулата цена е брутна и се използва пряко за последваща преоценка на съответната дългова ценна книга.

3. (Изм. и доп. 10.02.2017 г.) Справедливата стойност **на емитираните от Република България ценни книжа и инструменти на паричния пазар в чужбина, както и издадените от друга държава членка и трета държава ценни книжа и инструменти на паричния пазар,** търгувани на места за търговия при активен пазар се определя:

а) по цена "купува" при затваряне на пазара за последния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация;

б) (Нова 10.02.2017 г.) по цена "купува" при затваряне на пазара за последния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация, в случай че мястото за търговия не работи в деня на оценката.

в) (Изм. и доп. 10.02.2017 г.) в случай че цената, изчислена съгласно буква "а" и "б", е брутна, тя се използва пряко за преоценка. При условие, че цената е чиста, на основата на лихвените характеристики по периодичност и равнище на лихвените купони, тя се преобразува в брутна и след това се използва за преоценка.

г) При невъзможност да се приложат гореописаните начини за оценка се използват правилата от т. 2.

4. Справедливата стойност **на български и чуждестранни акции и права, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия в Република България,** се определя:

4.1. (Изм. и доп. 10.02.2017 г.) По цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично към деня на оценката от места за търговия или в борсовия бюлетин

4.2. (Изм. и доп. 10.02.2017 г.) По цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично към деня на оценката от места за търговия, от който за съответния ден е изтъргуван най-голям обем прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар в случаите, когато те са допуснати до търговия на повече от едно място за търговия.

4.3. (Изм. и доп. 10.02.2017 г.) Ако не може да се приложи т. 4.1. и т.4.2., цената на акциите, съответно на правата е цената на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично за най-близкия ден през последния 30-дневен период,

предхождащ деня на оценката, за който има сключени сделки. В случай, че в предходния 30-дневен период е извършвано увеличение на капитала или разделяне на акциите на емитента или е обявено изплащането на дивидент, цената на затваряне по изречение първо се коригира със съотношението на увеличение на капитала, съответно на разделяне на акциите или размера на дивидента, ако най-близкия ден през последния 30-дневен период преди датата на оценката, за който има сключени сделки, е преди деня, след който притежателите на акции нямат право да участват в увеличението на капитала, съответно деня на разделянето или деня, от който притежателите на акции нямат право на дивидент.

5. При невъзможност да се приложат начините за оценка на акции по т. 4. както и за акциите, които не се търгуват на регулирани пазари или други места за търговия, справедливата стойност се определя чрез последователното прилагане на следните методи:

- метод на съотношението цена - печалба на дружества аналози,
- метод на нетната балансова стойност на активите и
- метод на дисконтираните нетни парични потоци.

Тези методи се прилагат в последователността, в която са описани по-долу, при условие, че посоченият на първо място метод не може да бъде използван.

5.1. Методът на съотношението цена – печалба на дружество аналог се състои в:

а) Изчисляване стойността на акциите на оценяваното дружество чрез умножаване на неговата печалба на акция с пазарен множител. Пазарният множител изразява съотношението между цената на дружество - аналог, и неговата печалба на акция.

б) Печалбата на дружество - аналог, и на оценяваното дружество се определя на базата на финансови отчети обхващащи най-близкия едногодишен период, считан от последния публикуван финансов отчет. Печалбата на акция се определя като чистата печалба на дружеството се раздели на общия брой акции.

в) (Изм. и доп. 10.02.2017 г.) Множителят се изчислява на основата на цена на затваряне или друг аналогичен показател оповестяван публично към деня на оценката с акциите на дружеството – аналог. Ако не може да се определи цена по предходното изречение, цената на акциите на дружеството аналоге цената на затваряне или друг аналогичен показател за най-близкия ден през последния 30-дневен период, предхождащ деня на оценката, за който има сключени сделки .

г) Източник на първичната информация за извършване на посочените изчисления са счетоводните отчети на публичните дружества от регистъра на КФН и БФБ, публикувани на интернет страници на медийни посредници или достоверен източник на информация за съответния чуждестранен регулиран пазар или друго място за търговия.

д) Начин и критерии за определяне на дружество аналог:

- Дружество – аналог е такова дружество, което осигурява достатъчно добра база за сравнение спрямо инвестиционните характеристики на оценяваното дружество.

- Изборът на дружества аналози, трябва да бъде обоснован чрез сравнителен анализ и оценка на техните характеристики и степента на сходство с характеристиките на оценяваното дружество.

- Дружеството аналог се избира съгласно посочените критерии между дружествата, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия в държавата по седалището на емитента.

- Критериите, на които задължително трябва да отговаря дружеството – аналог са:

- Сектор от икономиката, в който дружеството оперира;
- Сходна продуктова гама;
- Да има публикувани финансови отчети даващи възможност да бъде обхванат най-близкия едногодишен период;
- Да има сключени сделки с акциите на дружеството за последния работен ден.

• Други критерии, които се използват при аргументацията на избор на дружество – аналог са сравним основен капитал и сходни финансови показатели.

5.2. (Изм. и доп. 10.02.2017г.) Методът на нетната балансова стойност на активите се състои в изчисляване на стойността на акциите на оценяваното дружество като собствения капитал на дружеството (въз основа на последния финансов отчет) се раздели на общия брой акции в обръщение.

$$P = \frac{A - L - PS}{N}$$

където: P – стойността на обикновените акции на оценяваното дружество
 A – активи
 L – задължения
 PS – стойност на привилегированите акции
 N – общ брой обикновени акции в обръщение

(Нов 10.02.2017г.) Когато дружеството изготвя консолидиран финансов отчет, балансовата стойност се изчислява на базата на консолидиран финансов отчет.

5.3. Методът на дисконтираните нетни парични потоци се използва за определяне на стойността на една обикновена акция на дружеството, като стойността на капитала на притежателите на обикновени акции се раздели на броя на обикновените акции в обращение.

Стойността на капитала на притежателите на обикновени акции се изчислява по два начина:

5.3.1. Метод на дисконтираните нетни парични потоци за обикновените акционери (Free Cash Flows to Equity) - чрез дисконтиране на нетните парични потоци, които остават за акционерите след посрещането на всички разходи, финансови задължения, необходими инвестиции и промени в оборотния капитал:

а) При този метод се използват нетните парични потоци, които остават след посрещането на всички разходи, покриването на финансовите задължения (включително главници и лихви по дългове на дружеството), необходимите инвестиции и промените в оборотния капитал.

б) Нетните парични потоци се изчисляват, като прогнозната нетна печалба след лихви и данъци върху печалбата:

- се увеличи с прогнозните разходи за амортизация,
- се намали / увеличи с абсолютната стойност на прогнозната промяна в нетния оборотен капитал,
- се увеличи с прогнозната стойност на нов дълг, както и постъпления от издаването на емисии привилегировани акции,
- се намали с прогнозните инвестиции в дълготрайни активи,
- се намали с прогнозните погашения по главниците на дълга,
- се намали с прогнозните дивиденди за привилегировани акции.

Използва се следната формула:

$$FCFE = NI + Dep - FCInv - \Delta WCIInv - PP - PD + ND,$$

където: $FCFE$ – нетни парични потоци за обикновените акционери
 NI – нетна печалба
 Dep - амортизации
 $FCInv$ – инвестиции в дълготрайни активи
 $\Delta WCIInv$ – промяна в нетния оборотен капитал
 PP – погашения по главници
 PD – дивиденди за привилегирвани акции
 ND – нов дълг, както и постъпления от издаването на емисии привилегирвани акции

в) При този метод нетните парични потоци се дисконтират с цената на финансиране със собствен капитал.

г) Цената на финансиране със собствен капитал е изискуемата норма на възвращаемост на обикновените акционери и се дефинира по следните начини:

- чрез безрисковия лихвен процент плюс рискова премия:

$$k_e = k_{RF} + RP$$

където k_e - цената на финансиране със собствен капитал,
 k_{RF} – безрисковия лихвен процент,
 RP – рискова премия.

- чрез Метода на оценка на капиталовите активи (Capital Asset Pricing Model - CAPM):

$$k_e = k_{RF} + (k_m - k_{RF}) \times \beta$$

където k_e - цената на финансиране със собствен капитал,
 k_{RF} – безрисковия лихвен процент,
 $(k_m - k_{RF})$ – пазарната рискова премия,
 k_m – очакваната възвращаемост на пазара
 β – бета коефициент.

- чрез метода на дисконтираните парични потоци:

$$k_e = \frac{D_1}{P_0} + g,$$

където k_e - цената на финансиране със собствен капитал,
 D_1 – очаквания следващ дивидент за една обикновена акция,
 P_0 – цена на една обикновена акция,
 g - очакван темп на растеж.

5.3.2. Метод на дисконтираните парични потоци за фирмата (Free Cash Flows to the Firm) - чрез дисконтиране на нетните парични потоци за всички акционери и други инвеститори, намалени с всички дългове на компанията и други вземания на инвеститорите, различни от акционерите. Използват се нетните парични потоци за всички инвеститори във фирмата – притежатели на акции, дълг и преференциални акции. Нетните парични потоци се изчисляват по два начина:

а) При първия начин нетните парични потоци се изчисляват, като прогнозната печалба преди лихви и след данъци върху печалбата:

- се увеличи с прогнозните разходи за амортизация,
- се намали с прогнозната промяна в нетния оборотен капитал,
- се намали с прогнозните инвестиции в дълготрайни активи.

Използва се следната формула:

$$FCFF = EBIT \times (1 - TR) + Dep - FCInv - \Delta WCIInv,$$

където: $FCFF$ – нетни парични потоци за фирмата
 $EBIT$ – печалба преди лихви и данъци
 TR – данъчна ставка за фирмата
 Dep – амортизации
 $FCInv$ – инвестиции в дълготрайни активи
 $\Delta WCIInv$ – промяна в нетния оборотен капитал

б) При вторият подход се използва следната формула:

$$FCFF = FCFE + Int \times (1 - TR) + PP - ND + PD$$

където $FCFF$ – нетни парични потоци за фирмата
 $FCFE$ – нетни парични потоци за обикновените акционери
 Int – разходи за лихви
 TR – данъчна ставка за фирмата
 PP – погашения по главници
 PD – дивиденди за привилегирани акции
 ND – нов дълг, както и постъпления от издаването на емисии привилегирани акции

в) Нетните парични потоци се дисконтират със среднопретеглената цена на капитала на дружеството. При определянето на относителните дялове на различните източници на капитал се използват пазарните им стойности.

г) Среднопретеглената цена на капитала на дружеството се определя чрез следната формула:

$$WACC = k_e \times \left(\frac{E}{E + D + PS} \right) + k_d \times (1 - t) \times \left(\frac{D}{E + D + PS} \right) + k_{ps} \times \left(\frac{PS}{E + D + PS} \right),$$

където: $WACC$ – среднопретеглената цена на капитала,
 k_e е цената на финансиране със собствен капитал,
 k_d е цената на финансиране с дълг, преди да е отчетен данъчния ефект от разходите за лихви,
 t е данъчната ставка за фирмата,
 k_{ps} е цената на финансиране с привилегирани акции,
 E – пазарната стойност на акциите на компанията,
 D – пазарната стойност на дълга на компанията,
 PS – пазарната стойност на привилегированите акции на компанията.

Когато пазарната стойност на дълга не може да бъде определена, се използва балансовата му стойност.

5.3.3. Всеки един от методите за определяне на стойността на акционерния капитал може да използва един от двата модела на дисконтиране:

а) Постоянен темп на растеж, при който се приема, че ръстът на фирмата е постоянен и стабилен.

Формулата, която се използва е:

$$P_0 = \frac{FCF_1}{r - g},$$

където: P_0 – настоящата стойност на свободните парични потоци;
 FCF е или FCFE или FCFF;
 r е съответната норма на дисконтиране;
 g е постоянният темп на растеж на компанията.

б) Двуетапен темп на растеж, при който се приема, че съществуват два периода. За първия период се прави прогноза за нетните парични потоци за всяка година поотделно. За втория период се приема, че нетните парични потоци ще нарастват с устойчив темп или ще останат постоянни.

Формулата, която се използва, е:

$$P_0 = \sum_{t=1}^{t=n} \frac{FCF_t}{(1+r)^t} + \frac{P_n}{(1+r)^n},$$

където: P_0 – настоящата стойност на свободните парични потоци;
 FCF_t е или FCFE или FCFF през година t ;
 r е съответната норма на дисконтиране през първия период;
 P_n е стойността на свободните парични потоци в началото на втория период на устойчив ръст; P_n се изчислява по следния начин:

$$P_n = \frac{FCF_{n+1}}{r_n - g_n},$$

където: r_n е съответната норма на дисконтиране през периода на постоянен ръст;
 g_n е постоянният темп на растеж на компанията. Когато се приема, че през втория период нетните парични потоци ще останат постоянни, то тогава $g_n=0$.

5.4. (Изм. и доп. 22.06.2012 г.) Справедлива стойност на акции, придобити в следствие от увеличение на капитала със средства на дружеството емитент или от разделяне на съществуващите акции, се определя както следва:

а) В случаите на придобиване на (нови) акции от дадено дружество вследствие на увеличение на капитала със средства на дружеството, се признава вземане от датата, от която притежателите на акции на дружеството нямат право на акции от увеличението на капитала – датата след която сключени сделки с акциите не въздействат върху правото за придобиване на нови акции до датата на регистриране на увеличението на капитала и вписването му в депозитарната институция.

Стойността на вземането е равна на произведението от броя нови акции и цената на една нова акция.

$$R = N_n \times P_n,$$

където R – вземане,
 N_n – брой нови акции,
 P_n – цена на една нова акция.

Цената на една нова акция се получава като последната цена на оценка на една „стара” акция бъде разделена на сумата от броя нови акции, придобити срещу една „стара” акция и една 1 „стара” акция.

$$P_n = \frac{P_0}{(N_r + 1)},$$

където P_n – цена на една нова акция,
 P_0 – последна цена на оценка на една „стара” акция,
 N_r – брой нови акции за една „стара” акция.

От датата на вписване на новите акции в депозитарната институция до датата на въвеждането им за търговия на регулиран пазар или друго място за търговия новите акции се признават по цена, изчислена по следната формула:

$$P_n = \frac{P_0}{(N_r + 1)}$$

където P_n – цена на една нова акция,
 P_0 – последна цена на оценка на една „стара” акция,
 N_r – брой нови акции за една „стара” акция.

След въвеждане за търговия на съответното място за търговия на новите акции, последващата им оценка се определя съгласно методите за оценка на ценни книжа, търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

б) случаите на придобиване на (нови) акции от дадено дружество в резултат от разделянето на вече съществуващите акции (сплит) се признава вземане от датата, от която новите акции са вече отделени от съществуващите акции – датата, след която сключени сделки с акциите не въздействат върху правото за придобиване на новите акции до датата на регистриране на новия брой акции в депозитарната институция:

Стойността на вземането е равно на произведението на броя нови акции и цената на една нова акция.

Цената на една нова акция се получава като последната цена на оценка на една „стара” акция бъде разделена на броя нови акции, придобити срещу една „стара” акция.

$$R = N_n \times P_0 \times \frac{1}{N_r},$$

където R – вземане,

N_n – брой нови акции,
 P_0 – последна цена на оценка на една „стара” акция,
 N_r – съотношение на сплита.

От датата на вписване на новите акции в депозитарната институция до датата на въвеждане за търговия на съответното място за търговия новите акции се признават по цена, изчислена по следната формула:

$$P = P_0 \times 1 / N_r$$

където P – цена на нова акция,
 P_0 – последна цена на оценка на една „стара” акция,
 N_r – съотношение на сплита.

След въвеждане за търговия на новите акции, последващата им оценка се определя съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

5.5. Гореизброените методи по т.5.1, 5.2, 5.3, 5.4 за определяне на справедливата стойност на ценните книжа могат да бъдат коригирани с коефициенти, обосновани на базата на данни и обстоятелства, представляващи съответно разкрита вътрешна информация по смисъла на чл. 28, ал. 2 от Наредба № 2 за проспектите при публично предлагане на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа.

6. В случаите на придобиване на права от дадено дружество при увеличение на капитала чрез емисия на акции се признава вземане (на права) от датата, от която притежателите на акции в дружеството нямат право да получат права за записване на акции от увеличението на капитала (датата, след която сключени сделки с акциите не въздействат върху правото за придобиване на права), до датата на регистриране на правата в депозитарната институция.

Стойността на вземането се изчислява на основата на следната формула:

$$R_r = N \times P_r$$

където
 R_r – Вземане
 N – брой права
 P_r – цена на право

Цената на правото се изчислява чрез следната формула:

$$P_r = P_l - \frac{P_l + P_i \times N_r}{N_r + 1}$$

Където:
 P_r – цена на право
 P_l – цена на последна оценка на акцията (преди отделянето на правата)
 P_i – емисионна стойност на новите акции
 N_r – брой акции в едно право

От датата на регистрация на правата в депозитарната институция, същите се признават като актив в портфейла по цена определена по формулата по-горе.

6.1 (Изм. и доп. 22.06.2012г.) При невъзможност да се приложат начините за оценка по т. 4. справедливата стойност на права се определя по цена, представляваща разлика между цената на съществуващите акции на дружеството, определена според изискванията на т. 4 съответно т. 5 и емисионната стойност на новите акции от увеличението на капитала, умножена по съотношението на броя акции в едно право.

6.2. От датата на записване на акциите в резултат на упражняване на правата до датата на регистриране на увеличението на капитала и вписването му в депозитарната институция записаните акции се отразяват като вземане, което се формира, като броят на записаните акции се умножи по сумата от стойността на едно право по последната оценка преди записването на акциите, разделена на броя акции в едно право и емисионната стойност на една акция.

$$R = N_n \times \left(P_i + \frac{P_r}{N_r} \right),$$

където R – вземане,
 N_n – брой записани акции,
 P_i – емисионна стойност на акция,
 P_r – стойност на едно право,
 N_r – брой акции в едно право.

От датата на записване на акциите в резултат на упражняване на правата до датата на заплащане на емисионната им стойност възниква задължение към дружеството – емитент.

6.3. (Изм. и доп. 22.06.2012г.) От датата на вписване на новите акции в депозитарната институция до датата на въвеждане за търговия на съответното място за търговия новите акции се признават по цена, изчислена по следната формула:

$$P = P_i + \frac{P_r}{N_r}$$

Където:
 P – цена на акцията
 P_i – емисионна стойност на акция
 P_r – стойност на едно право
 N_r – брой акции в едно право

След въвеждане за търговия на съответното място за търговия новите акции справедливата им стойност се определя съгласно методите за оценка на ценни книжа, търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

6.4. (Изм. и доп. 22.06.2012г.) В случаите, в които се придобиват акции от акционерно дружество вследствие на първично публично предлагане, акциите се признават от датата на регистрацията им в депозитарната институция (от датата на записване на акциите до датата на регистрацията им в депозитарната институция записаните акции се отразяват като вземане в размер, равен на платената емисионна стойност). Справедливата стойност на акциите от датата на регистрацията им в депозитарната институция до датата на допускане на акциите за търговия на

съответното място за търговия се определя по цена, равна на сумата от емисионната стойност на една акция. След въвеждане на акциите за търговия на съответното място за търговия справедливата им стойност се определя съгласно методите за оценка на ценните книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

Предходните правила се прилагат съответно и при записване на акции от непублично акционерно дружество, за които не се предвижда последваща регистрация за търговия на регулиран пазар или друго място за търговия (доколкото това е допустимо от правилата на Фонда), като от датата на записване на акциите до вписване на увеличаването на капитала в търговския регистър записаните акции се отразяват като вземане в размер, равен на платената емисионна стойност, а след датата на вписване на увеличаването на капитала в търговския регистър, справедливата стойност на акциите се определя по реда на т. 5 по-горе.

6.5. (Изм. и доп. 22.06.2012г.) В случаите, в които се придобиват акции при учредяване на ново акционерно дружество, акциите се оценяват по емисионната им стойност до датата на допускане на акциите за търговия на съответното място за търговия. След въвеждане на акциите за търговия на съответното място за търговия справедливата им стойност се определя съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

В случай, че се записват акции при учредяване на ново акционерно дружество, за които не се предвижда последваща регистрация за търговия на регулиран пазар или друго място за търговия (доколкото това е допустимо от правилата на Фонда), те се оценяват по емисионната им стойност до датата на вписване на дружеството в търговския регистър. След вписването, справедливата стойност на акциите се определя по реда на т. 5 по-горе.

6.6. В случаите на придобиване на права от дадено дружество при емисия на варианти с базов актив бъдеща емисия от акции на дружеството се признава вземане (на права) от датата, от която притежателите на акции в дружеството нямат право да получат права за записване на варианти (датата, след която сключени сделки с акциите не въздействат върху правото за придобиване на права), до датата на регистриране на правата в депозитарната институция.

Стойността на вземането се изчислява на основата на следната формула:

$$R_r = N \times P_r,$$

Където:

R_r – вземането;

N – броят на правата;

P_r – цената на правото.

Цената на правото се изчислява чрез следната формула:

$$P_r = P_l - \frac{P_l + (P_l + P_w) \times N_r}{N_r + 1}$$

Където:

P_r – цената на правото;

P_l – цената на последната оценка на акцията (преди отделянето на правата);

P_i - емисионната стойност на акциите от базовия актив (цената на упражняване на вариантите);

P_w - емисионната стойност на вариантите;

N_r – броят на вариантите в едно право.

От датата на регистрация на правата в депозитарната институция, същите се признават като актив в портфейла на ДФ по цена, определена по посочената формулата по-горе.

6.6.1. При невъзможност да се приложат начините за оценка по т. 4 справедливата стойност на права при емисия на варианти се определя по цена, представляваща разлика между цената на съществуващите акции на дружеството, определена според изискванията на т. 4 съответно т. 5, и сбора на емисионната стойност на акциите от базовия актив и емисионната стойност на вариантите, умножена по съотношението на броя на вариантите в едно право.

6.6.2. От датата на записване на вариантите в резултат на упражняване на правата до датата на регистриране на вариантите и вписването им в депозитарната институция записаните варианти се отразяват като вземане, което се формира, като броят на записаните варианти се умножи по сумата от стойността на едно право по последната оценка преди записването на вариантите, разделена на броя на вариантите в едно право и емисионната стойност на един вариант.

$$R = N_n \times \left(P_w + \frac{P_r}{N_r} \right),$$

където: R – вземането;
 N_n – броят на записаните варианти;
 P_w – емисионната стойност на един вариант;
 P_r – стойността на едно право;
 N_r – броят на вариантите в едно право.

От датата на записване на вариантите в резултат на упражняване на правата до датата на заплащане на емисионната им стойност възниква задължение към дружеството – емитент.

6.6.3. От датата на вписване на вариантите в депозитарната институция до датата на въвеждане за търговия на съответното място за търговия, вариантите се признават по цена, изчислена по следната формула:

$$P = P_w + \frac{P_r}{N_r},$$

Където:
 P – цената на варианта;
 P_w – емисионната стойност на един вариант;
 P_r – стойността на едно право;
 N_r – броят варианти в едно право.

След въвеждане на вариантите за търговия на съответното място за търговия справедливата им стойност се определя съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

7. Справедливата стойност на **дялове на колективни инвестиционни схеми по чл. 38, ал. 1, т. 5 от ЗДКИСДПКИ**, включително в случаите на временно спиране на обратното изкупуване, се определя по последната обявена цена на обратно изкупуване, предхождаща деня на оценката. В случай че временното спиране на обратното изкупуване на дяловете е за период по-дълъг от 30 дни, последващата им оценка се определя по справедлива стойност на един дял чрез прилагане на метода на нетната балансова стойност на активите съгласно 5.2.

7.1. (Изм. и доп. 22.06.2012г.) Справедливата стойност на **акции и дялове, издавани от борсово търгувани фондове и други борсово търгувани продукти (ETFs, ETNs и ETCs), включително дялове на колективни инвестиционни схеми по чл. 38, ал. 1, т. 5 от ЗДКИСДПКИ**, при които съществуват ограничения за покупка и обратно изкупуване за определен клас инвеститори и/или определен размер на поръчката, и в резултат на тези ограничения Договорния фонд/Инвестиционното дружество не може да закупи акциите и дяловете директно от издателя и съответно да предяви за обратно изкупуване притежаваните от него дялове, то финансовите инструменти се оценяват:

а) По цена на затваряне на сключените с тях сделки на регулирания пазар на ценни книжа, на който се търгуват дяловете и акциите на ETFs, ETNs и ETCs, обявена чрез системата за търговия или в борсовия бюлетин, за последния работен ден.

б) При невъзможност да се приложи т. а) дяловете и акциите на ETFs, ETNs и ETCs се оценяват по последната изчислената и обявена от съответния регулиран пазар индикативна нетна стойност на активите на един дял (iNAV-indicative net asset value).

в) При невъзможност да се приложи начинът на оценка по предходната точка, както и в случай на спиране на обратно изкупуване на дяловете/акциите на ETFs, ETNs и ETCs за период по-дълъг от 30 дни, същите се оценяват по последната определена и обявена от съответния издател нетна стойност на активите на един дял/акция.

8. (Изм. и доп. 22.06.2012 г.) **Справедлива стойност на български и чуждестранни облигации, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия в Република България**, както и български облигации, допуснати до или търгувани на регулиран пазар на ценни книжа в държави членки, се определя:

а) (Изм. и доп. 10.02.2017 г.) по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично към деня на оценката от места за търговия или в борсовия бюлетин, от който за съответния ден е изтъргуван най-голям обем прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар в случаите, когато те са допуснати до търговия на повече от едно място за търговия.

б) ((Изм. и доп. 22.06.2012г., изм. и доп. 10.02.2017 г.) ако не може да се определи цена по реда на буква “а”, справедливата стойност на облигации се определя по цена на затваряне или друг аналогичен показател за най-близкия ден през последния 30-дневен период предхождащ деня на оценката, за който има сключени сделки.

в) в случаите, когато се определя справедливата стойност на облигации, по които предстои плащане на лихва и публикуваната в борсовия бюлетин цена на сключени с тях сделки или на цена ”купува” е нетна, справедливата стойност се формира, като към

обявената в бюлетина цена се прибави дължимият лихвен купон към датата на определяне на оценката:

Стойността на натрупаната лихва се определя чрез използването на следната формула:

$$AccInt = F * \frac{C}{n} * \frac{A}{E}$$

Където:

AccInt – е натрупаният лихвен купон

F – е главницата (номиналната стойност) на облигацията

C – Годишният лихвен купон

n – броят на лихвените плащания в годината

A – изминалите лихво-дни от началото на лихвения период до датата на изчисленията. Дните се изчисляват на база 30 дни в месец или реален брой дни в зависимост от регламентацията в проспекта за съответната емисия.

E – броят дни в текущия лихвения период. Дните се изчисляват на база 360,364,365 или 366 дни в годината или реален брой дни в зависимост от регламентацията в проспекта за съответната емисия.

Към нетната цена се добавя натрупания лихвен купон към деня на извършване на оценката и изчислената брутна цена се използва за справедлива стойност на облигацията.

9. При невъзможност да бъдат приложени т. 8. букви “а” – “б” при формиране на справедливата стойност на облигации, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия, както и за определяне на справедливата стойност на облигации, които не се търгуват и не са допуснати до търговия на регулирани пазари или други места за търговия, се прилага метода на дисконтираните парични потоци по формулата по-долу с норма на дисконтиране:

а) настоящата доходност до падежа на ценни книжа със сходни характеристики (вид, условия на плащане и падеж), търгувани на регулирани пазари или други места за търговия, коригирана с рискова премия, отразяваща риска на емитента. Изборът на ценната книга, чиято доходност до падежа ще се използва като норма на дисконтиране, както и рисковата премия отразяваща риска на емитента, с която ще се коригира избраната норма на дисконтиране, се обосновават чрез сравнителен анализ. Източникът на информация за сравнителните характеристики е ежедневният бюлетин на БФБ, официалните бюлетини на чуждестранните регулирани пазари или съответните места за търговия, на които са допуснати или се търгуват книжата, или друга електронна система за ценова информация;

б) настоящата доходност до падежа на държавни ценни книжа със сходни условия на плащане и падеж, коригирана с рискова премия, отразяваща риска на емитента и дадената ценна книга.

в) при метода на дисконтираните парични потоци се използва следната формула:

$$P = \sum_{i=1}^N \frac{C/n}{(1+r/n)^{i-1+w}} + \frac{F}{(1+r/n)^{i-1+w}}$$

Където:

P – цената на ценната книга

F – главницата на ценната книга
C – годишният купон на облигацията
n – брой лихвени плащания за година
N – общ брой на лихвените плащания
r – процент на дисконтиране (равен на дохода до падежа)
i – пореден номер на лихвеното плащане

$$w = \frac{\text{дни до следващото лихвено плащане}}{\text{общ брой дни между две лихвени плащания}}$$

10. Справедливата стойност на български и чуждестранни ценни книжа, допуснати до или търгувани на функциониращи редовно, признати и публично достъпни регулирани пазари в чужбина, се определя по следния начин:

10.1. За ценни книжа, търгувани на регулирани пазари и официални пазари на фондови борси:

а) (Изм. и доп. 10.02.2017 г.) по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично към деня на оценката от местата за търговия или борсов бюлетин, от който за съответния ден е изтъргуван най-голям обем прехвърляеми ценни книжа в случаите, когато те са допуснати до търговия на повече от едно място за търговия.

б) (Изм. и доп. 10.02.2017 г.) при невъзможност да се приложи начинът за оценка по буква "а" оценката се определя по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично от местата за търговия или борсов бюлетин за най-близкия ден от 30-дневния период, предхождащ деня на оценката.

10.2. Ако не може да се определи цена по реда на точка 10.1., оценката на конкретния вид ценни книжа се определя при съответното прилагане на т.5, т.6., т.9.

11. Справедливата стойност на деривативни финансови инструменти с базов актив ценни книжа, допуснати до или търгувани на функциониращи редовно, признати и публично достъпни регулирани пазари в Република България се определя съгласно т.4.1 – 4. 3.

11а. Справедливата стойност на деривативни финансови инструменти с базов актив ценни книжа, допуснати до или приети за търговия на функциониращи редовно, признати и публично достъпни регулирани пазари в чужбина, се определя съгласно т. 10.1.

12. При невъзможност да бъдат приложени т. 11 и 11а при формиране на справедливата стойност на опции, допуснати до или търгувани на регулирани пазари, или други места за търговия, справедливата стойност се определя като се използва подхода на Black-Scholes за определяне на цена на опция. Моделът Black-Scholes третира оценката на опции за покупка (кол опции), поради това формирането на стойността на пут опцията ще е функция на цената на кол опция за съответния актив при същите условия.

Формула за определяне на цената на пут опция:

$$P=C+Xe^{-rT}-S_0$$

Където:

C – Цената на кол опцията, изчислена по модела на Black-Scholes.

X – Цената на упражняване на опцията (Strike price).

e – 2.71828, основата на натуралната логаритмична функция.

r – Безрисков лихвен процент.

T – Срок до падежа на опцията в години.

$Xe^{-rT} = PV(X)$ – настоящата стойност на цената на упражняване на опцията.

S_0 – Текуща цена на базовия актив (този за който е конструирана опцията)

Изчисляване на “C” – цената на кол опцията за съответния актив със същите параметри (формула на Black-Scholes):

$$C_0 = S_0 N(d_1) - X e^{-rT} N(d_2)$$

Където

$$d_1 = \frac{\ln(S_0 / X) + (r + \sigma^2 / 2)T}{\sigma \sqrt{T}}$$

$$d_2 = d_1 - \sigma \sqrt{T}$$

и където

C_0 – Текуща стойност на кол опцията

S_0 – Текуща цена на базовия актив

$N(d)$ – Вероятността един случаен опит върху стандартното нормално разпределение да има стойност по-малка от d. Съответните стойности могат да се намерят в таблици със стойностите на нормалното разпределение.

X – Цената на упражняване на опцията

e – 2.71828, основата на натуралната логаритмична функция

r – Безрисков лихвен процент.

T – Срок до падежа на опцията в години.

$Xe^{-rT} = PV(X)$ – настоящата стойност на цената на упражняване на опцията.

ln – Функцията натурален логаритъм

σ - Стандартното отклонение на нормата на възвращаемост на годишна база (постоянно капитализирана) на базовия актив (волатилност).

Стандартното отклонение на нормата на възвращаемост за n наблюдения се изчислява по формулата:

$$\sigma = \sqrt{\frac{n}{n-1} \sum_{t=1}^n \frac{(r_t - \bar{r})^2}{n}}$$

където $\bar{r}$ е средната възвращаемост за периода на извадката. Нормата на възвращаемост в деня t се определя в съответствие с постоянната капитализация като $r_t = \ln(S_t / S_{t-1})$.

12 а. При невъзможност да бъдат приложени т. 11 и 11а при формиране на справедливата стойност на варианти, допуснати до или търгувани на регулирани пазари

или други места за търговия, или търгувани на извънборсови пазари, справедливата стойност се определя като се използва формулата по т.12 за изчисляване на цената на опции за покупка (кол опции).

13. При невъзможност да бъдат приложени т.11 и 11а. при формиране на справедливата стойност на фючърси, допуснати до или търгувани на регулирани пазари или други места за търговия, справедливата стойност се определя по следния начин:

$$F = \{S - PV(D,0,T)\} * (1+Rf)^T,$$

Където:

F – цена на фючърс контракт;

S – спот цена на базов актив;

PV(D,0,T) – настояща стойност на очакван дивидент

Rf – безрисков лихвен процент;

T – брой дни на контракта, разделен на 365.

13а. Справедливата стойност на **деривативни финансови инструменти, търгувани на извънборсови пазари,** се определя по цена "купува" на маркет-мейкър при затваряне на пазара в работния ден, предхождащ датата на оценката. При невъзможност да бъде приложено посоченото правило:

13а.1. Справедливата стойност на опции, търгувани на извънборсови пазари, се определя като се използва формулата по т.12;

13а.2. Справедливата стойност на валутните форуърдни договори се определя като се използва формулата по – долу. Когато срокът до падежа на валутните форуърдни договори е по-малък от 1 месец и в случай, че са налице незначителни разлики по отношение на стойностите на лихвените проценти, поради краткия срок и пренебрежимо малкото влияние на дисконтовите фактори, се приема, че форуърдният валутен курс към датата на определяне на справедливата стойност (t) е равен на текущия спот валутен курс.

където:

Vt - стойност на форуърдния договор;

N – размер на форуърдния договор;

C - текущия спот курс между двете валути;

P – форуърден валутен курс, договорен при сключването на форуърдния договор;

И двата валутни курса се изразяват като единици валута В за една единица валута

A.

iA – безрисков лихвен процент за валута А;

iB – безрисков лихвен процент за валута В;

T – дата на падеж на форуърдния договор;

t – текуща дата.

13а.3. Справедливата стойност на форуърди, различни от посочените по т.13а.2., се определя като се използва формулата по т.13;

136. Справедливата стойност на прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар, допуснати до или търгувани на места за търговия при активен пазар се извършва по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично към деня на оценката от места за търговия, от който за съответния ден е изтъргуван най-голям обем прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар в случаите, когато те са допуснати до търговия на повече от едно място за търговия.

14. (Изм. и доп. 22.06.2012г., 10.02.2017 г.) В случаите, когато не се провежда търговия на мястото за търговия в работни за страната дни или когато дадени ценни книжа са временно спрени от търговия, за справедлива стойност на ценните книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар, се приема цената на затваряне или друг аналогичен показател на последната търговска сесия, предхождаща деня на оценката. В случай че няма сключени сделки в деня на последната търговска сесия, предхождаща деня на оценката, справедливата стойност на тези инструменти се определя по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично от местата за търговия от 30-дневния период, предхождащ деня на оценката. При оценката на облигации по реда на изречение първо и второ се отчита и натрупаната лихва за съответните дни.

Правилото се прилага и в случаите, когато на мястото за търговия не се провежда търговска сесия поради неработен в съответната страна ден, който е работен в Република България.

Правилото не се прилага, когато на регулирания пазар не се провеждат търговски сесии за повече от 5 работни дни. В този случай справедлива стойност се определя при съответното прилагане на т. 5, 6, 9, 12 и 13.

15. Справедливата стойност на **влоговете в банки, парите на каса и краткосрочните вземания се оценяват към деня, за който се отнася преоценката**, както следва:

- а) срочните и безсрочните влогове, парите на каса - по номинална стойност;
- б) краткосрочните вземания без определен лихвен процент или доход - по себестойност;
- в) краткосрочните вземания с определен лихвен процент или доход - по себестойност.

16. **Финансовите активи, деноминирани в чуждестранна валута**, се преизчисляват в легова равностойност, определена по централния курс на Българската народна банка, валиден за деня, за който се отнася оценката.

17. (Изм. и доп. 22.06.2012г.) **Справедливата стойност на инструментите на паричния пазар (краткосрочни ДЦК и депозитни сертификати), допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия**, се определя съгласно т. 10.1 от настоящите правила. При невъзможност да се приложи т.10.1, както и за инструментите на паричния пазар, които не се търгуват на регулиран пазар или друго място за търговия, се използват следните формули:

Стойността на депозитния сертификат се определя по следната формула:

$$P_{CD} = \frac{MV}{\left[1 + \left(i \times \frac{d}{365}\right)\right]}$$

където:

$$MV = N \times \left[1 + \left(\frac{c}{100} \times \frac{d}{365} \right) \right]$$

P_{CD} е стойността на депозитния сертификат;

MV – стойността на депозитния сертификат на падежа;

N – номинална стойност на депозитния сертификат;

d – брой дни от датата на преоценка до падежа;

i – дисконтов процент;

c – лихва, платима върху депозираната сума, посочена върху сертификата.

Краткосрочните държавни ценни книжа (съкровищни бонове) се оценяват по формулата:

$$P_{Tb} = N \left[1 - \left(i \times \frac{d}{365} \right) \right]$$

P_{Tb} е цената на съкровищния бон;

N – номинална стойност;

i – дисконтов процент;

d – брой дни от датата на преоценка до падежа.

Дисконтовата норма в горните формули се определя съгласно т. 9, буква “а” или т. 9 буква “б” от настоящите правила.

Оценката на пасивите на договорен фонд “ТЕКСИМ БЪЛГАРИЯ”

За определяне на стойността на нетните активи на договорния фонд се определя оценка на **пасивите** на фонда в съответствие с приложимите счетоводни стандарти. Стойността на пасивите на договорния фонд е равна на сумата от балансовите стойности на краткосрочните и дългосрочните задължения. Задълженията, деноминирани в чуждестранна валута, се изчисляват по централен курс на БНБ към датата на оценяване.

Изчисляване на нетната стойност на активите на договорния фонд

Нетната стойност на активите (НСА) на договорния фонд за целите на определяне на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване се изчислява, като стойността на всички активи, изчислена съгласно методологията, представена в настоящите Правила, се намали със стойността на текущите задължения, оценени в съответствие с настоящите Правила (§1, т.13 от Допълнителните разпоредби на ЗДКИСДПКИ) и приложимите счетоводни стандарти.

$$НСА = ОСА - ОСП,$$

където

НСА - нетна стойност на активите на фонда;

ОСА - обща стойност на активите на фонда;

ОСП - обща стойност на пасивите на фонда.

Изчисляване на нетна стойност на активите на дял

Нетната стойност на активите на договорен фонд “ТЕКСИМ БЪЛГАРИЯ” се изчислява като стойността на всички активи, оценена съгласно методите за оценка на активите на фонда се намали със стойността на пасивите на фонда. Полученият резултат се разделя на броя на дяловете в обращение към момента и се получава стойността на нетните активи на дял.

Изчислението се извършва по следната формула:

$$НСАД = \frac{НСА}{ОБД}$$

НСАД = нетна стойност на активите на един дял

НСА = нетна стойност на активите

ОБД = общ брой на издадени дялове

Ролята на одиторите на Фонда за оценка на портфейлите и определяне на НСА

Ролята на одиторите за оценка на портфейлите и определяне на НСА е да дадат одиторско мнение в съответствие със Закона за независимия финансов одит и професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти, за това че изготвяните финансови отчети не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия. Одитът включва проверка на базата на тестове на доказателствата относно сумите и оповестяванията, представени във финансовите отчети на договорния фонд и оценка на прилаганите счетоводни принципи и съществените оценки, направени от ръководството, както и цялостното представяне във финансовите отчети.

Условия и ред за изчисляване на нетната стойност на активите, нетна стойност на активите на един дял, емисионна стойност и цена на обратно изкупуване на дяловете на Фонда

Тази процедура се основава на изискванията на закона и правилата на Фонда. Управляващото дружество осъществява дейността по събиране и анализиране на всички документи и всяка информация, които ще послужат за определянето на нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на ДФ “ТЕКСИМ БЪЛГАРИЯ”, както и за извършването на всички необходими счетоводни операции, във връзка с тази дейност.

Банката-депозитар осъществява общия контрол по спазване на закона, правилата на Фонда и настоящите правила при определяне на нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на договорен фонд “ТЕКСИМ БЪЛГАРИЯ”.

Нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на договорен фонд “ТЕКСИМ БЪЛГАРИЯ” се изчислява от управляващото дружество под контрола на банката-депозитар. Задължение на управляващото дружество е публикуването на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване.

Нетната стойност на активите на фонда и нетната стойност на активите на един дял се определят два пъти седмично - всяка сряда и петък при условията и по реда на действащото законодателство, проспекта и правилата за оценка на портфейла и определяне на нетната стойност на активите, приети от управляващото дружество във връзка с дейността на договорния фонд и одобрени от надзорния орган.

Изчисляването на нетната стойност на активите се извършва до 12.00 часа българско време всяка сряда и петък. При изчисляването на нетната стойност на активите се

извършва и начисляване на дължимите възнаграждения на управляващото дружество и банката-депозитар.

Емисионната стойност и цената на обратно изкупуване се обявяват в Комисия за финансов надзор, на електронната страница на управляващото дружество, на сайта на Инвестор БГ, на всички “тишета” на управляващото дружество, всяка сряда и петък, след изчисляването на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване.

Нетната стойност на активите на договорния фонд, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване се изчисляват при спазването на следната процедура:

В началото на работния ден управляващото дружество получава от Централен депозитар АД информацията относно сделките за продажба и обратно изкупуване на дяловете с приключил сетълмент и за броя дялове на Фонда в обръщение към деня на оценката;

В деня за определяне на нетна стойност на активите се извършват следните процедури:

- определят се активите и цената на активите, съгласно настоящите правила; установява се кои активи имат пазарна цена и се определят активите, за които ще бъде изчислена справедливата стойност. Следните източници се използват за определяне на пазарната цена на активите: първичните дилъри на ДЦК, официалните бюлетени на Българска фондова борса – София и чуждестранни регулирани пазари на ценни книжа, и др.
- инвестиционният консултант изготвя предложенията за определяне на справедливата стойност, а висшето ръководство взема решение за прилагането на съответните справедливи стойности съгласно настоящите правила. Към предложенията се прилагат данните и анализите, които са използвани при определяне на справедливата стойност.
- извършва се осчетоводяване на всички операции на Фонда и преоценката на активите по пазарна цена или справедлива стойност, на паричните средства и пасивите, деноминирани във валута и се изготвя обратна ведомост на договорния фонд.

Определя се нетната стойност на активите на един дял като нетната стойност на активите се разделя на броя дялове на договорния фонд в обръщение.

(Изм. и доп. 10.02.2017г.) Емисионната стойност и цената на обратно изкупуване са равни на НСА на един дял.

При покупка на дялове от ДФ “Тексим България”, инвеститорът не заплаща транзакционни разходи, но дължи всички разходи по заплащането на закупените дялове (например таксите по банковите преводи).

При обратно изкупуване на дялове от ДФ “Тексим България” инвеститорът не заплаща транзакционни разходи, но дължи всички разходи за превод на дължимата сума по банковата сметка, посочена от инвеститора.

Управляващото дружество предоставя на банката депозитар цялата информация за определената нетна стойност на активите за един дял (включително за броя на продадените и обратно изкупени дялове с приключил сетълмент) и за стойността на активите на договорния фонд, както и за изчислената емисионна стойност и цена на обратно изкупуване.

- до 12.00 часа в деня на оценката Банката Депозитар проверява извършената оценка и определената нетна стойност и уведомява писмено Управляващото

Дружество. За резултата от проверката се изчаква потвърждение от Банката Депозитар за правилността на така изчислените нетна стойност на активите, нетна стойност на активите на един дял, емисионна стойност и цена на обратно изкупуване на дяловете на Фонда. В случай на констатирано нарушение в деня на оценката, Банката Депозитар уведомява Управляващото Дружество до 12.20 часа и изисква отстраняване на несъответствията. При констатирани нарушения или грешки при изчисляването на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете, Банката Депозитар уведомява Управляващото Дружество и внася корекции в емисионната стойност и цената на обратно изкупуване. При установяване на разлика от повече от 0.5% от нетната стойност на активите на един дял при изчисляването им, Банката Депозитар уведомява КФН и Управляващото дружество и изисква отстраняване на несъответствията. Управляващото Дружество незабавно отстранява несъответствията и извършва необходимите уведомления.

- до 12.30 часа на съответния ден завършва процеса по определяне на нетната стойност на активите.

Емисионната стойност и цената на обратно изкупуване се обявяват в Комисия за финансов надзор, на електронната страница на управляващото дружество, на сайта на Инвестор БГ, на всички “гишета” на управляващото дружество всяка сряда и петък, след изчисляването на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване.

Обобщена информация за емисионните стойности и цени на обратно изкупуване се предоставя на Комисията два пъти месечно по определени в Наредба 44 форма и ред и се предоставя на обществеността чрез сайта на Управляващото дружество.

Управляващото дружество води протоколи за обсъжданията, решенията и източниците на информацията, свързани с определянето на нетната стойност на активите на договорния фонд. Към протоколите се прилагат информацията и документация, които са използвани за вземане на решенията. Протоколите се съхраняват минимум пет години. Цялостната документация и информация, свързана с определяне на НСА на Фонда и нетната стойност на един дял се съхранява по начин, който осигурява запазването им на втори носител или възстановяването им в случай на загубване по технически причини. Лице, което работи за Управляващото Дружество в Направление „Портфолио мениджмънт“ е отговорно за съхраняването на документите по предходното изречение, а Висшето ръководство на Управляващото Дружество осъществяват контрола върху процеса на съхранение на документите.

Управляващото дружество систематизира, класифицира и посочва използваните източници на информация.

Управляващото дружество използва програмен продукт при изчисляване на нетната стойност на активите, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване. Програмният продукт е свързан със счетоводната система на Фонда, което позволява залагане на макети за осчетоводяване на различните операции и последващо автоматично генериране на счетоводните записи, които се приемат в счетоводната система. Този тип свързаност елиминира двойното въвеждане на информация, както и допринася за избягването на грешки при повторно въвеждане. Софтуерът разчита дневните файлове на Българска фондова борса – София и ги включва в

информационния масив на системата. На база на тези данни се изчислява ежедневно пазарната цена към деня на оценката на позициите, търгувани на БФБ и се включват в нетната стойност на активите при съблюдаване на притежавания обем от съответните позиции в портфейла на договорния фонд и при спазване на критериите за наличие на пазарна цена, и се включват в нетната стойност на активите. Пазарните цени на другите активи се импортират по електронен път. Програмният продукт е с различни нива на достъп, което гарантира защита на данните при изчисляване на нетната стойност на активите. Програмата съхранява данните, свързани с изчисляване на нетната стойност на активите, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване и позволява проверката ѝ за предходни периоди.

Организация на дейността по оценка на портфейла и определяне на нетната стойност на активите на договорния фонд

1. Съветът на директорите на УД “Тексим Асет Мениджмънт” ЕАД отговаря за приемането, изменението и допълнението на настоящите правила. Висшето ръководство на УД “Тексим Асет Мениджмънт” ЕАД осъществява контрол на изчислената нетна стойност на активите, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда, воденето на счетоводството, свързано с определянето на НСА, както и за спазването и прилагането на правилата от всички лица, които участват в изчисляването на нетната стойност, работещи по договор с управляващото дружество, както и банката депозитар. При констатиране на несъответствия със закона, правилата на договорния фонд или проспекта за публично предлагане на дялове, се съставя протокол за установените несъответствия.

2. Съветът на директорите и Висшето ръководство на управляващото дружество има следните правомощия и отговорности при контролирането на дейността по оценяването на активите от портфейла на договорния фонд и определянето на НСА;

- Съветът на директорите и Висшето ръководство на дружеството разглеждат поне веднъж месечно отчетите, които се изготвят от банката депозитар и всички документи и информация, съгласно правилата на договорния фонд и задълженията на банката депозитар, съгласно сключения с нея договор.
- При изпълнение на задължението си, Съветът на директорите и Висшето ръководство на дружеството могат да поискат от банката депозитар допълнителни документи, сведения и разяснения, включително информация относно нетната стойност на дяловете към даден момент и броя на издадените (продадените) и изкупените обратно дялове.
- Съветът на директорите и Висшето ръководство на дружеството са длъжни да уведомят незабавно Комисията за финансов надзор, управление “Надзор на инвестиционната дейност” при непредставяне на поисканите допълнителни документи, сведения и разяснения от банката депозитар, както и при установяване на нарушаване на методите и процедурата по определяне на нетната стойност на активите или контрола върху тях. Съветът на директорите и Висшето ръководство на дружеството са длъжни да уведомят незабавно Комисията за финансов надзор, управление “Надзор на инвестиционната дейност” при установяване на нарушаване на методите и процедурата по определяне на нетната стойност на активите или контрола върху тях

- Съветът на директорите са длъжни ежемесечно да одобряват разходите, свързани с дейността на договорния фонд, с оглед упражняване на контрол върху размера им в съответствие с устройствените актове на Фонда и уговореното в договорите с Банката депозитар и с инвестиционните посредници, чрез които се сключват и изпълняват инвестиционните сделки.
- Съветът на директорите и/или Висшето ръководство на дружеството веднъж годишно ревизира процедурата за определянето стойността на активите на договорния фонд или при възникване на обстоятелства, свързани с пазара на ценни книжа, които изискват това.
- При установяване на трайно или значително нарушаване на методите или процедурата за определяне на нетната стойност на активите или на контрола върху него, предприема съответните действия спрямо отговорния служител и/или банката депозитар, включително и за налагане на санкции и/или прекратяване на договорите с тях.

3. Управляващото дружество взема решенията, свързани с определяне на НСА, НСА на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване съгласно действащото законодателство, Правилата на договорния фонд и Проспекта на договорния фонд и настоящите правила. Управляващото дружество определя справедливата стойност на активите и събира и анализира данните, необходими за осъществяване на тази дейност. То отговаря и за получаването на пазарните котировки, броя на дяловете в обръщение и валутния курс за целите на изчисляване на нетната стойност на активите. Управляващото дружество извършва и всички счетоводни операции във връзка с преоценката на активите.

4. Банката депозитар контролира изчисляването на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда, от страна на управляващото дружество, да се извършва в съответствие със ЗДКИСДПКИ, актовете по прилагането му, правилата и проспекта на договорния фонд и настоящите правила.

Правила за избягване на конфликти на интереси и за осигуряване на защита срещу разкриването на вътрешна информация

1. Установяването и избягването на конфликти на интереси във връзка с дейността по изчисляване на нетната стойност на активите на договорния фонд, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване се осъществява чрез:

Разпределение на функциите и правомощията между управляващото дружество, инвестиционния посредник и банката депозитар:

- Управляващо дружество управлява портфейла на договорния фонд чрез инвестиционни решения и нареждания, осъществява продажбата и обратното изкупуване на дялове и води счетоводството на договорния фонд.
- Управляващо дружество сключва от името и за сметка на договорния фонд договор с инвестиционен посредник, който изпълнява нарежданията на управляващото дружество във връзка с управлението на договорния фонд.
- Управляващо дружество сключва от името и за сметка на договорния фонд договор с банка депозитар за съхранение на паричните средства и ценни книжа на договорния фонд.

Настоящите Правила могат да бъдат изменени, допълнени или заменени по решение на Съвета на директорите на Управляващото Дружество, което влиза в сила след одобрение от Заместник-председателя, ръководещ Управление “Надзор на инвестиционната дейност” на Комисията за финансов надзор.

За всички въпроси, които не са изрично уредени в тези Правила, намират приложение разпоредбите на ЗДКИСДПКИ, Закона за задълженията и договорите и останалото приложимо законодателство.

В случай на несъответствие между разпоредби на тези Правила и на нормативен акт, прилага се последния, без да е необходимо изменение в Правилата, освен ако това изрично не се предвижда от нормативния акт или тези Правила.

Тези Правила са приети с Решение на Съвета на Директорите на Управляващо дружество “Тексим Асет Мениджмънт” ЕАД, на 29 май 2012 г., Изм. и Доп. на 22 юни 2012 г., Изм.и Доп. на 10 февруари 2017 г., Изм. и Доп. на 06 юни 2017 г.